

MUZEUL DE ARTĂ VIZUALĂ GALAȚI

TRANDAFIRI ROȘII
ulei carton,
32 x 34 cm,
1986

PICTURĂ

**ȘTEFAN
,
BUTURCĂ**

PEISAJ ARID
ulei carton,
23,8 x 33,4 cm,
2004

COLȚ FERMECĂTOR LA BRODINA, ulei pfl, 24 x 34 cm, 2011

În orașul Tecuci, localitatea de reședință a pictorului Ștefan Buțurcă, m-au purtat pașii în tinerețe, cu ocazia unei concentrări ca rezervist, când viitorul nostru pictor abia dacă se lupta cu buchile pe băncile școlii primare. Așa că nu l-aș fi cunoscut, ignorându-i implicit și opera, dacă el nu s-ar fi învrednicit ca, în plină maturitate a talentului, să deschidă șapte expoziții la București. Numai așa am avut fericitul prilej să cunosc opera unui artist care venea din Moldova de Jos, de unde s-au ivit pe firmamentul artei românești doi dintre clasicii picturii noastre naționale: Petrașcu și Tonitza. Desigur că ar fi o încercare mai mult decât temerară în a-l așeza pe Ștefan Buțurcă pe aceeași linie valorică pe care se plasează cei doi. Nici nu s-ar putea pretinde contemporanului nostru pictor să aspire la gloria de care se bucură aceștia. Or, în această privință, izbutește din plin. În adevăr, având ca bază de pornire harul înăscut, Ștefan Buțurcă s-a angajat într-un susținut travaliu creator care l-a purtat spre realizări demne de admirație.

În paralel cu activitatea la catedră ca profesor de desen, trudind multe ore la șevalet, slujind deci, cum se spune, la două războaie, el și-a croit cu pasiune și tenacitate o operă ce întrunește certe calități atât în plan ideatic, cât și pe linia transfigurării cu mijloace tehnice specifice a realităților cu care a venit în contact. Bineînțeles, ca orice artist autentic, a trebuit să se angreneze de la început într-un proces electiv având ca efect o opțiune anume.

În timpurile noastre, în vastul domeniu al artelor plastice, în pictură îndeosebi, varietatea curentelor, a formulelor, a tehnicilor, a mijloacelor de expresie, a viziunilor poetico-filozofice, este atât de mare și alambicarea lor atât de inextricabilă încât afirmarea personalității artistice într-o notă de originalitate este teribil de anevoioasă. Există, desigur, tentația de a te înscrie pe talvegul unui curent de avangardă, mulți artiști nutrind speranța că astfel vor uimi publicul și că vor dobândi girul originalității. Se uită însă că și avangarda, cu toate epatantele ei îndrăznei a îmbătrânit și ea, irosind demult capacitatea de a emite certificate de originalitate cu orice preț. Și atunci, mulți artiști, printre care constatăm că și Ștefan Buțurcă, au ales să se înscrie în ariergardă, în cadrele vechiului realism, în care pictura tradițională românească a înregistrat opere nemuritoare.

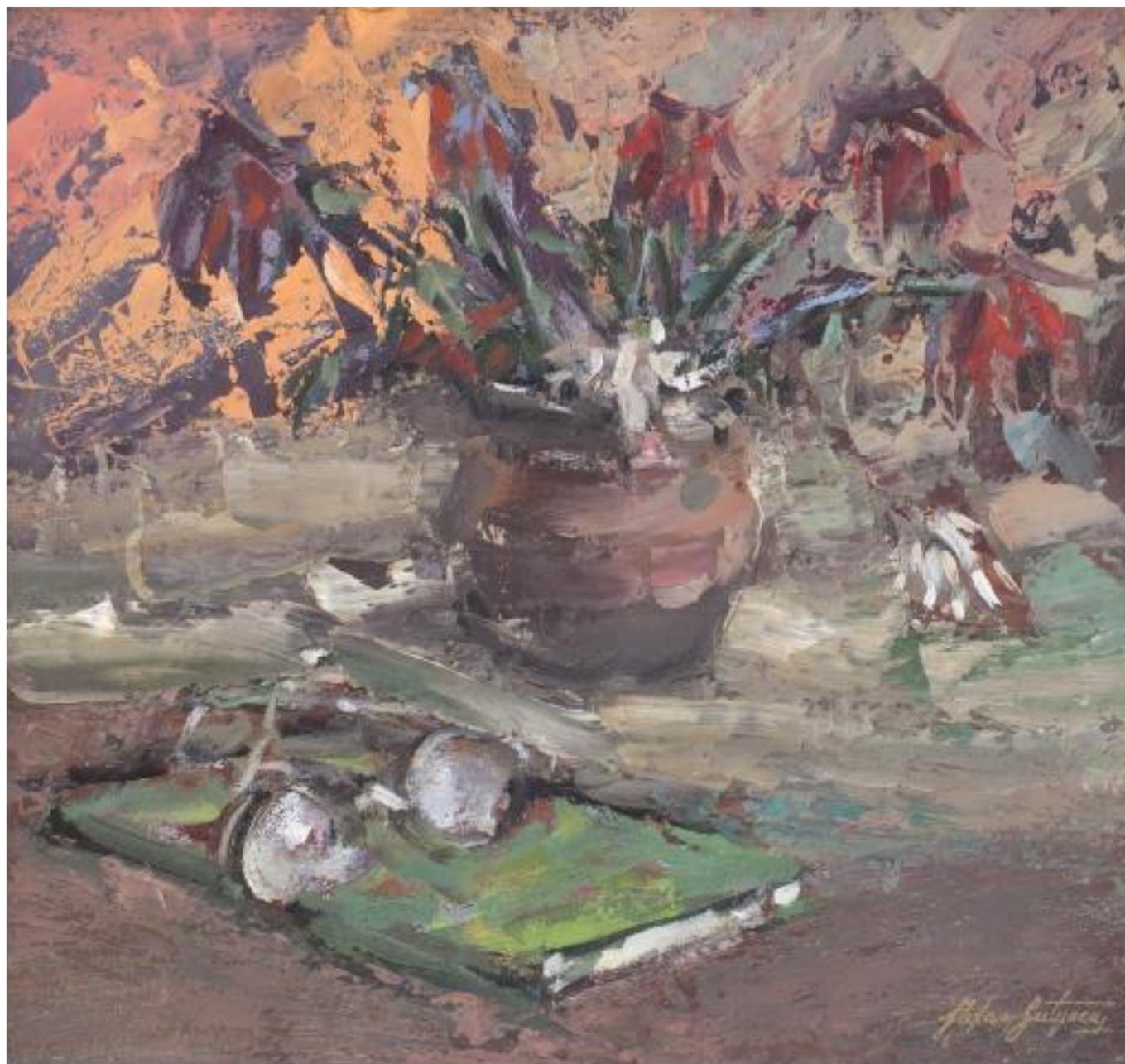
Demn continuator al acestor tradiții, Buțurcă și-a însușit și s-a impus cu brio în promovarea unei picturi cu impact de mare efect asupra privitorului. L-a condus spre atari rezultate trăirea sinceră în abordarea motivului ales din natura înconjurătoare (peisaj, flori) sau dintre persoane aparținând anturajului imediat (portret), cu o aplecare specială spre autoportret, în tendința vădită de a se introspecta.

O trăsătură definitorie pentru înjghebarea stilului personal la care a ajuns a fost categoric și temperamentul propriu manifestat în impetuoșitatea cu care definește forma prin tușe largi, bogate în materie onctuasă, cu viscozități ce conferă suprafeței pictate, când o matitate ca de mătase, când fulgurații petulante. Niciodată însă, el nu migălește fastidios asupra formei cu scopul de a-i netezi asperitățile. Dar ca să obțină din pete de culoare așternute parcă în joacă, precum un puzzle într-un caleidoscop compus dintr-o multitudine de culori este necesară trecerea unei dificile probe de profesionalism. Or, Ștefan Buțurcă a dovedit cu fiecare tablou semnat că este un profesionist de elită.

O mențione merită și felul în care acest artist înțelege să interpreteze potențele coloritului. Fidel naturii care îi stărnește emoțiile, el folosește de regulă culoarea locală, dar are și clipe de exaltare, momente de voluptate dionisiacă și atunci cromatica tabloului se îmbogățește cu nuanțe împrumutate din repertoriul fovismului: peisajul ne apare scaldat ba într-o baie de violet, ba într-o tentă de roșu.

Să mai spunem, în încheiere, că o pictură cu calitățile aceleia cu care ne încântă Ștefan Buțurcă cere să fie realizată pe spații restrânse, în tablouri de dimensiuni relativ mici. Și asta din simplul motiv că lucrurile prețioase – iar suprafețele pictate de Buțurcă prezintă aspecte de prețiozitate – există în cantități reduse. Este ceea ce a înțeles bine Petrașcu, iar înainte de el „micii olandezi”. Este ceea ce preferă, pentru confortul său, și publicul amator de artă.

Vasile FLOREA
critic de artă

NATURĂ STATICĂ CU FLORI ȘI OCHELARI, ulei carton, 32 x 34 cm, 1995

Buțurcă Ștefan

"[...] Aflat la deplina sa maturitate, pictorul Ștefan Buțurcă își poate privi cu firească satisfacție parcursul social și artistic. Echilibrat și tenace, a știut mereu să gestioneze cu inteligență și aplicație etapele devenirii și să comunice acest lucru prin succesivele expoziții deschise în orașele Tecuci, București, Iași, Suceava etc.(...) Peisajele lui strălucesc de lumina interioară a artistului, iar culoarea nu l-a trădat niciodată. Onctuasă, vibrată, virilă materia cromatică i se supune și îi răspunde dăruirea. Seria *Autoportretelor*, infinită, dă seama despre un egocentrism specific breslei, unde nu se menajează însă prin autoflatare, ci se analizează lucid. Ștefan Buțurcă – un colorist vivace, care are orgoliul de a inventa peisajele preexistente în memoria lui afectivă... [...]"

Valentin CIUCA

critic de artă

(în vol. "Un secol de arte frumoase în Moldova,"
Editura "ART XXI", Iași, 2009

PEȘTI PE FOND ROȘU, ulei carton, 23,3 x 27,8 cm, 1998

Vraja Bucovinei

[...] Format în spiritul lirismului școlii ieșene de pictură (...), artistul s-a format, a evoluat și s-a impus printr-o creație de factură realistă, cu trimeri directe la datele concretului și care s-a situat întotdeauna, așa cum sublinia în 1996 criticul de artă Vasile Florea, "pe coordonatele tradiției", făcând impresia "unei depline sincerități în transpunerea motivului". (...) Atras în mod obsesiv de natură, Ștefan Buțurcă a găsit în peisajul comunelor Brodina și Vicovu de Jos din nordul județului Suceava, frumuseți pe care le-a immortalizat în tablouri în fața cărora ochiul se încarcă de culoare, iar sufletul vibrează la un înalt diapazon. Peisajele sale se desfășoară pe întinderi spațiale mari, sunt concepute după scheme compoziționale variate, care înlătură orice urmă de monotonie. Case, arbori, dealuri, drumuri, fântâni, gospodării țărănești etc. alcătuiesc un univers în care se simt ritmurile vieții, unde domnește liniștea și tihna, în ciuda tușelor largi și a petelor de culoare, trasate cu pensula sau cu cuțitul de paletă, care indică o dinamică și o agitație a materiei picturale în configurarea imaginii ansamblurilor. (...) Ele sunt de fapt niște poeme cromatice, în care vibrează aerul Moldovei, locurile își etalează frumusețea, atmosfera lor îmbietoare și calmul oamenilor care nu sunt prezenți în cadru decât indirect, prin elementele rodului muncii lor. Arhitectura tablourilor nu este complicată, acordurile cromatice sunt obținute prin juxtapuneri sau prin subtile suprapuneri de pastă, prin pensulații care variază de la tușele viguroase până la cele care transpun transparențe echivalente cu rafinamentul. [...]"

Corneliu STOICA

critic de artă

(în vol. "Popasuri ale privirii",
Editura "Sinteze", Galați, 2013)

CĂRARE LA MARGINEA SATULUI, ulei pfl, 24 x 34 cm, 2011

"[...] Ștefan Buțurcă este un artist al culorilor energic armonizate în compoziții echilibrate, gândite cu seriozitate profesională. Tușa dinamică, forma obiectului, aerul mișcat parcă, de neliniștite efluvii, confirmă o înțelegere nuanțată a funcției culorii. Artistul știe să elaboreze o compoziție rațională, să surprindă și să transmită individualitatea subiectului pe care și l-a ales. (...) Cred însă, că talentul lui de colorist e îndeajuns de puternic încât să se poată defini curând, după o tenace scrutare a unui orizont tematic pe potriva propriului temperament. [...]"

Dan GRIGORESCU

critic de artă,

"Sensuri ale metaforei",

România liberă, nr. 11843, 27 noiembrie 1982

ÎNSERARE ÎN IARNĂ, ulei pânză, 46 x 61,2 cm, 2004

"[...] O pensulație nervoasă și expresivă, o pastă bine nutrită ne poate duce cu gândul la Petrașcu, dacă paleta sa n-ar fi mai luminoasă, melancolizând grigorescian într-un peisaj calm, toropit pe orizontală, în amieze însorite, cu parfum rural. (...)

Se poate afirma, general și neconcludent, că pictorul e un liric. Mai exact manifestă o autentică sensibilitate poetică, lipsită însă de orice înclinație sentimentalistă. Cum s-a spus, e puțin visător, puțin romantic, încrezător în virtuțile taumaturgice ale artei. Dar e, înainte de toate, fundamental pictor, fundamental colorist, în rafinate tonuri, așternute energic. Există aici chiar un paradox: vigoarea expresiei se topește în liniște, reverie, discretă jubilație în tratarea motivelor, ce-i definesc structura. În felul lui, Ștefan Buțurcă adaugă picturii sale, calitatea onestității, invitația la dialog, printr-un limbaj direct, comprehensibil și, în egală măsură, sugestiv. [...]"

Cornel Radu CONSTANTINESCU

critic de artă,

"Un ucenic la maeștri",

Adevărul, nr. 2517, 3 iulie 1998

AUTOPORTRET, ulei carton, 16,7 x 21,7 cm, 2004

ȘTEFAN BUTURCĂ

Data și locul nașterii: 9 aprilie 1951 în comuna Nicorești, județul Galați; în același an se stabilește cu familia la Tecuci pe str. Ana Ipătescu nr. 12, adresă la care locuiește și astăzi

STUDII: Urmează cursurile primare gimnaziale și liceale în orașul Tecuci; A absolvit Facultatea de Arte Plastice-Universitatea Al. I. Cuza din Iași, promoția 1974; A studiat compoziția și culoarea cu profesorii Dan Hatmanu și Francisc Bartok, iar desenul cu profesorii Vladimir Florea și Corneliu Ionescu; Din 1975 și până în 1990 expune la Saloanele U.A.P. din România, Filiala Galați; Membru titular al Uniunii Artiștilor Plastici din România – Filiala București, secția pictură; A organizat 31 expoziții personale în țară și una în Republica Moldova; Participă cu lucrări la diverse expoziții colective, de grup, omagiale și republicane; Referințe la opera artistului întâlnim în peste 85 de publicații: cărți, albume de artă, dicționare de artă, enciclopedii de artă, dicționare de personalități, monografii, cataloage de expoziții, ziare și reviste din țară și străinătate - sub forma unor cronică plastice, eseuri, consemnări, analize, studii monografice, sinteze etc. Peste 450 de lucrări în colecții particulare și de stat din România (Tecuci, Iași, București, Lenauheim, Galați, Constanța, Suceava, Piatra Neamț, Bacău, Buzău, Moinești, Bistrița-Năsăud, Arad, Bîrlad, Focșani, Sfîntu Gheorghe, Vicovu de Jos etc.) și din străinătate (Franța, Italia, S.U.A., Canada, Israel, China, Republica Moldova-Chișinău); Timp de 41 de ani desfășoară activitate didactică în învățământul preuniversitar; din 1990 funcționează ca profesor de educație plastică în majoritatea școlilor din orașul Tecuci; în mai 2015 s-a pensionat de la 3 școli tecucene: Șc. nr. 5 "Elena Doamna", Șc. nr. 6 "Șt. O. Iosif" (școala unde artistul a studiat primele opt clase) și Șc. nr. 1 "Anghel Rugină"; În 1995 donează Muzeului Mixt Tecuci o selecție de 16 000 lucrări plastice realizate de elevii săi, înființând Secția de Artă Infantilă "Colecția profesor Ștefan Buturcă", colecție pe care profesorul vrea să o reîntradească în următoarea perioadă printr-o nouă donație de lucrări create din 1995 și până la încheierea activității didactice.

EXPOZIȚII PERSONALE: 1971, 1973, 1974, 1975, 1977 Expoziție de pictură, Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; 1977 Expoziție de pictură, Galeria de Artă "Cronica", Iași; Expoziție de pictură, C.U.G. Nicolina, Iași; 1978 Expoziție personală de grafică "Creion și mână", Galeria Bibliotecii, Tecuci; 1979 Expoziție de pictură, Galeria Bibliotecii, Tecuci; 1980 Expoziție de pictură "Arbori și străzi", Galeria Bibliotecii, Tecuci; Expoziție de pictură "Vârstele orașului meu", Palatul Culturii, Iași; 1981 Expoziție de pictură, Galeria Bibliotecii, Tecuci; Expoziția Filialei U.A.P. Galați, Galeria de Artă, Galați; 1982 Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; Galeria de Artă Suceava; Galeria de Artă "Eforie", București; Expoziție de pictură, Galeria Bibliotecii, Tecuci; 1983 Expoziție de pictură "Armonii florale", Galeria Bibliotecii, Tecuci; 1985 Expoziție de pictură, Galeria de Artă "Eforie", București; Expoziție de pictură, Galeria Bibliotecii, Tecuci; Expoziție de pictură, Galeria de Artă Suceava; 1987 Expoziție de pictură, Galeria Bibliotecii, Tecuci; 1988 Expoziție de pictură, Galeria de Artă "Eforie", București; 1989 Expoziție de acuarelă și guașă, Galeria "Helios", Tecuci; 1993 Expoziție de pictură, Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; Expoziție de pictură, Galeria "Ștefan Dimitrescu", Studioul RTV Iași; 1994 Expoziție de pictură, Centrul Republican de Cultură și Artă Chișinău, Republica Moldova; 1995 Expoziție de pictură, Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; 1996 Expoziție de pictură, Galeria de Artă ale Municipiului București; 1998 Expoziție de pictură, Galeria de Artă ale Municipiului București; 2004 Expoziție personală aniversară "30 de ani în slujba penelului", Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; Expoziție personală de pictură, Muzeul Municipiului București (Palatul Șuțu); 2012 Expoziție Retrospectivă de Pictură, "Galeria Artelor", Cercul Militar Național, București; Expoziție de pictură "Vraja Bucovinei", Galeria de artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci

EXPOZIȚII DE GRUP: 1971 Expoziție a studenților Facultății de Arte Plastice Iași, "Sala pașilor pierduți", Universitatea "Al. I. Cuza", Iași; 1971 Expoziție itinerantă a unui grup de studenți pe traseul Iași, Pașcani, Ruginoașă, Hîrlău, Podu Iloaiei, Tîrgu-Frumos; 1974, 1988 Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; 1990 Galeria "Helios", Tecuci

EXPOZIȚII COLECTIVE: 1974 Salonul studenților de la Facultatea de Arte Plastice Iași, Sala "Victoria", Iași; 1975 Salonul anual al Filialei U.A.P. Galați, Galeria de Artă, Galați; 1976, 1978, 1979 Salonul de primăvară al Filialei U.A.P. Galați, Galeria de Artă, Galați; 1981 Salonul anual al Filialei U.A.P. Galați, Galeria de Artă, Galați; 1982 Salonul de primăvară al Filialei U.A.P. Galați, Muzeul de Artă Modernă și Contemporană, Galați; Expoziția Filialei U.A.P. Galați - "Omagiu omului și muncii" - Muzeul de Artă Modernă și Contemporană, Galați; 1983 Expoziția Filialei U.A.P. Galați "Omagiu Unirii", Galeria de Artă Galați; 1979, 1984 Expoziția Filialei U.A.P. Galați, Galeria de Artă Galați; 1994 "Salonul anual al artiștilor tecuceni", Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci; 2000 "Salonul artiștilor tecuceni", Galeria de artă "Gh. Petrașcu", Tecuci; 2003 Expoziția "Artiști Plastici Tecuceni", Galeria de Artă "Gheorghe Petrașcu", Tecuci

EXPOZIȚII NAȚIONALE: 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1985 Expoziție republicană "Voronetiana", Suceava;

1988 Salonul Republican de Grafică, Sala „Dalles”, București; Salonul Artelor Plastice, Galeria "Orizont", București

EXPOZIȚII INTERNAȚIONALE: 1991 "Salonul Moldovenilor", Primul Salon Internațional de Arte Plastice și Decorative, Muzeul de Artă Vizuală, Galați

ILUSTRĂȚII DE CARTE: 1978 Pentru opera poetului Ștefan Petică, lucrări care se află în Muzeul "Hortensia Papadat Bengescu", Ivesți, Galați

STRUCTURI SUB CERUL TOAMNEI, ulei pfl, 24 x 34 cm, 2011

[...] În arta sa, aproape nimic nu se repetă, nu atât sub raportul elementelor – unei nature statice sau a unui peisaj – cât mai ales a atmosferei. În peisaj, de pildă, atmosfera din "Spre curtea lui moș Ion" respiră alt timp și altă poveste, cu o gravitate conferită de forța tușei, a accentelor vibrante, a energiei cromatice, față de cea din "Colț de sat la Poiana" – un eseu plastic de mare rafinement, o "copertă" dintr-o poveste, desprinsă parcă din timpuri imemorabile. Naturile statice cu flori deschid un alt capitol de măiestrie din creația sa, saturat cu stăluciri de pastă, îmbibat de poezie și senzualitate. [...]"

Veronica MARINESCU

critic de artă,

"Ștefan Buțurcă și bucuria de a privi lumea",
Curierul Național, nr. 6353, vineri, 03 august 2012

BĂTRÂN PE GÂNDURI
ulei carton,
18,3 x 21,3 cm,
1998

IARNĂ ÎN ALBASTRU, ulei pânză, 43 x 54 cm, 2003

Concepție catalog și organizare expoziție: Alexandru Pamfil
Tehnoredactare computerizată: Alexandru Pamfil

Tipar:

Manager
Dan Basarab Nanu

2016